

Artsblandinger

– udlægsår og eftervirkning

Henrik Hauggaard-Nielsen

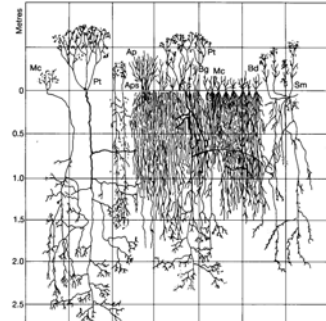

Endnu en fiks ide' fra KVL?

Hypotese:

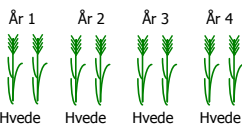
Via indbyrdes konkurrence reguleres hvilke arter, der er bedst egnet til at vokse hvor.

Prøv at gå en tur i skoven!

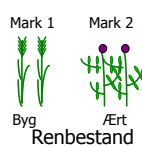
Dyrkning af landbrugsafgrøder

I tid

Monokultur

I rum

Renbestand

Sædskifte

Øget diversitet

Blanding

Dyrkning af blandinger i historisk perspektiv

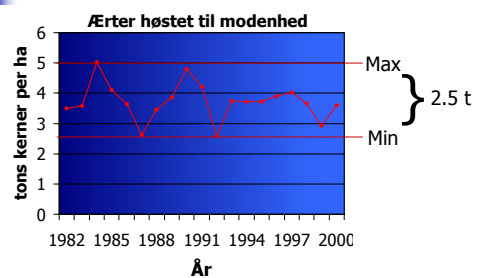

- Tidligere udpræget dyrket som:
 - Byg og havre
 - Havre og bælgssæd (typisk ært)
 - Byg og bælgssæd (typisk ært)
 - Byg, havre og bælgssæd (typisk ært+vikke)
 - Havre og vårrug (Vestjylland)
 - Havre, vårrug og bælgssæd (Vestjylland)
- Stærk reduktion i dyrkning af blandinger omkring slutningen af 1940'erne
- Dyrkning af afgrøder i renbestand blev herefter den typiske praksis

..og hvorfor så samdyrkning?

- Adspurgte landmænd (ØJ 2 juni 2000) pointerede:
 - større udbytte stabilitet,
 - bedre konkurrenceevne overfor ukrudt,
 - reduceret angreb af sygdomme og insekter,
 - reduceret lejesæd,
 - samt forbedret foderkvalitet.
- Det typiske billede i dag:
 - fortrinsvis dyrkning af græsmarks- og/eller helsædsafgrøder.

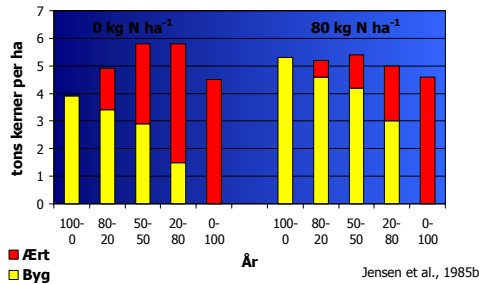
Udbytte stabilitet

www.fao.org

Større grad af dynamik i blandinger

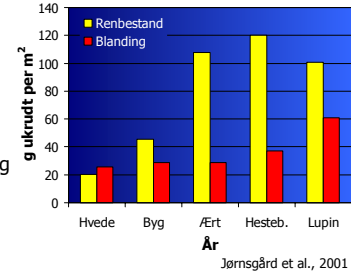
Risø, 1980-82

Problemer med ukrudt

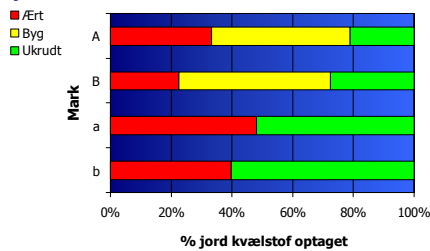
KVL-Højbakkegård 2000

Blandinger:
Hvede-ært
Byg-ært
Ært-byg
Hestebønne-byg
Lupin-byg

Udnyttelse af jordens N

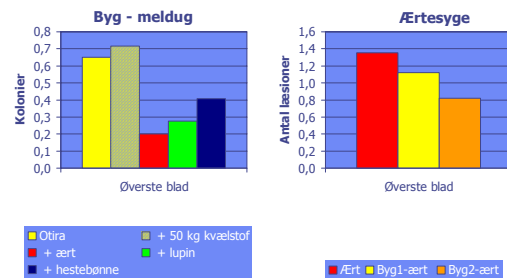
Djursland 2000

Sygdom og skadedyr

KVL, Højbakkegård 2001

Lyngkjær et al. RISØ 2001 upubliceret

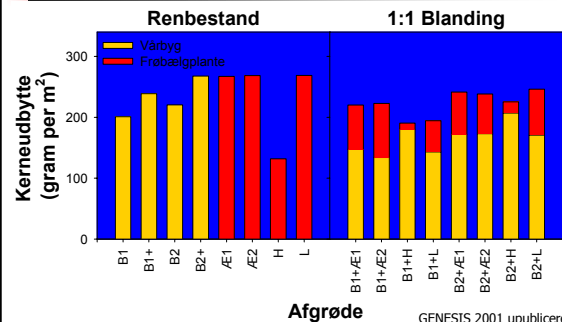

Forsøg Jynde vad 2001-2003

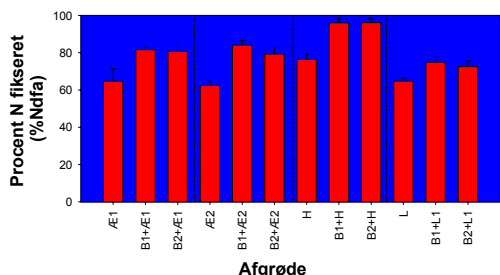
GENESIS projektet har fokus på:

- Vurdere potentialet for dyrkning af flere frøbælgplanter for øget proteinproduktion
 - Alle fodermidler skal være økologisk producerede, dvs. også GMO-fri, fra 2005 i EU.
- Frøbælgplanter
 - Ært, hestebønne og lupin
 - Sideeffekter mht. N₂-fiksering og forfrugtsværdi; N eftervirkning samt fodsyge-sanerede i kornrige sædskifter.
 - Dyrkningsikkerhed, tørkefølsomhed, lejesæd samt sen modning

Årets høst – JYNDEVAD 2001

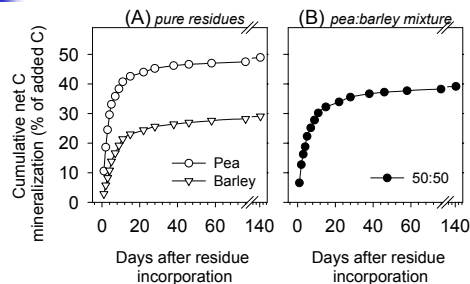

N₂-fiksering – JYN 2001

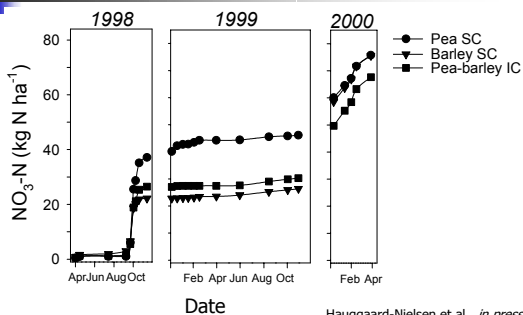
GENESIS 2001 upubliceret

Afgrøderester og omsætning

Hauggaard-Nielsen et al., unpublished

Afgrøderester og udvaskning

Hauggaard-Nielsen et al., in press

Aktiviteter i marken

- Udsædsmængde i renbestand og blandinger
- Karakteristika for byg- og ærtesorter
- Ukrudtskonkurrence
 - blanding kontra renbestand, arter og sorter
- Sygdom og skadedyr:
 - blanding kontra renbestand
- Bælgplanternes kvælstoffiksering
 - rodknolddannelse
- Eftervirkning
 - Afgrøderester og kvalitet, mikrobiel omsætning

Hvor står vi så i dag?

- Ved at få et betydeligt erfaringsgrundlag vedrørende dyrkning af blandinger;
 - Implementering i dyrkningssystemet; lejesæd, ukrudt, sædskiftesygdomme
 - Belyse blandingers rolle i jordbruget; proteinforsyning, kerne kvalitet, animalsk og human konsumering
- Implementering af forsøgsresultater i erhvervet;
 - Traditioner og vidensbehov
 - naboeffekten
 - Forarbejdning og salg
 - Afsætningspotentiale; muligheder og begrænsninger